

Референтни лихвени проценти

Лихвени проценти за кредити в лева

Референтният лихвен процент (РЛП) за кредити на ФЛ в лева е лихвеният процент по депозити с договорен матуритет над 3 (три) до 6 (шест) месеца от Домакинства в български лева, съгласно лихвената статистика на Българската народна банка („БНБ“) „Лихвени проценти и обеми по салда по депозити с договорен матуритет и репо-сделки на сектор Домакинства /вкл. НТООД/“, а при промяна – в аналогична лихвена статистика на БНБ, която включва депозити с договорен матуритет над 3 (три) до 6 (шест) месеца, в официалната парична единица в България от лихвена статистика, обявявана на интернет страницата на БНБ www.bnb.bg, (или на друга страница, която заменя страницата на БНБ).

Лихвата в частта Референтен лихвен процент по съществуващи кредити в лева се преизчислява и променя от Банката 2 (два) пъти в годината, на датите, определени в договорите за кредит – „Дата на лихвено преизчисляване“. Преизчисляването се прави съгласно последно обявената стойност на интернет страницата на БНБ преди датите на лихвено преизчисляване.

Референтният лихвен процент (РЛП) за овърдрафти на ФЛ в лева е лихвеният процент по депозити с договорен матуритет над 1 (един) ден до 1 (един) месец от Домакинства в български лева, съгласно лихвената статистика на Българската народна банка („БНБ“) „Лихвени проценти и обеми по салда по депозити с договорен матуритет и репо-сделки на сектор Домакинства /вкл. НТООД/“, а при промяна – в аналогична лихвена статистика на БНБ, която включва депозити с договорен матуритет над 1 (един) ден до 1 (един) месец, в официалната парична единица в България от лихвена статистика, обявявана на интернет страницата на БНБ www.bnb.bg, (или на друга страница, която заменя страницата на БНБ).

Лихвата в частта Референтен лихвен процент по съществуващи овърдрафти в лева се преизчислява и променя от Банката ежемесечно, на 5-то число от всеки месец – „Дата на лихвено преизчисляване“. Преизчисляването се прави съгласно последно обявената стойност на интернет страницата на БНБ преди 1-во число на съответния месец.

Лихвени проценти за кредити в евро

Референтният лихвен процент (РЛП) за кредити на ФЛ в евро е стойността на 6-месечния EURIBOR, обявена на страницата на общодостъпни водещи финансови сайтове като www.euribor.org или www.euribor-rates.eu (или на друга страница, която заменя страниците на www.euribor.org или www.euribor-rates.eu). Лихвата в частта 6-месечен EURIBOR по съществуващи кредити в евро се преизчислява и променя от Банката 2 (два) пъти в годината, на датите, определени в договорите за кредит – „Дата на лихвено преизчисляване“.

Преизчисляването се прави съгласно стойността на 6-месечния EURIBOR, обявена на страниците на общодостъпни водещи финансови сайтове като www.euribor.org или www.euribor-rates.eu (или на друга страница, която заменя страниците на www.euribor.org или www.euribor-rates.eu), два работни дни преди датите на лихвено преизчисляване.

В изпълнение Регламент (ЕС) 2016/1011 на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2016 г. относно индекси, използвани като бенчмаркове за целите на финансови инструменти и финансови договори или за измерване на резултатите на инвестиционни фондове, и за изменение на директиви 2008/48/ЕО и 2014/17/ЕС и на Регламент (ЕС) № 596/2014 (ОВ, L 171/1 от 29 юни 2016 г.) („Регламент (ЕС) 2016/1011“), Банката поддържа план за действие, в случай че референтният лихвен процент се промени съществено или изчезне. Към настоящия момент приетият от банката план за действие е следният:

План за действие

План за действие съгласно Регламент (ЕС) 2016/1011 на Европейския парламент и на Съвета и Закона за кредитните институции

За кредити в лева

В случай че поради каквито и да е причини 5 дни преди Датата на лихвеното преизчисление на сайта на БНБ или друг заместващ сайт не е публикувана стойност на краткосрочен референтен лихвен процент (КЛП)* /средносрочен референтен лихвен процент (СЛП)** по статистика на БНБ за съответния месец, предхождащ месеца, в който се прави съответното преизчисление, банката прилага последната стойност на КЛП/СЛП по статистика на БНБ, официално публикувана на сайта на БНБ, респективно на заместващия сайт, преди първо число на съответния месец, в който се прави съответното преизчисление, за срок три календарни месеца, считано от месеца, следващ месеца, за който има обявен КЛП/СЛП.

В случай че след изтичане на горепосочения срок, на сайта на БНБ/респективно заместващия го сайт, все още липсва обявена информация за стойността на КЛП/СЛП по статистика на БНБ за предходните три последователни календарни месеца, за Референтен лихвен процент ще се приеме алтернативен лихвен процент, отразяващ разходите на банките за финансиране в официалната парична единица в България, обявен на официалния сайт на Европейската централна банка или друг официален източник.

В случай че все още липсва обявена информация за стойността на КЛП/СЛП по статистика на БНБ за предходните три последователни календарни месеца и не съществува алтернативен лихвен процент, като Референтен лихвен процент, напред ще се прилага стойността на EURIBOR, 2 (два) работни дни (spot вальор) преди Датата на лихвено преизчисление, като срочността на използвания индекс зависи от конкретния договор с клиента.

В случай че EURIBOR се промени значително или вече не се изготвя, се прилага съответно планът за действие за EURIBOR.

*КЛП се образува от лихвена статистика, публикувана на сайта на БНБ „Лихвени проценти и обеми по салда по депозити с договорен матуритет и репо-сделки на сектор Домакинства /вкл. НТООД/“, която включва депозити с договорен матуритет до 1 месец (над 1 ден до 1 месец) от Домакинства в BGN.

**СЛП се образува от лихвена статистика, публикувана на сайта на БНБ „Лихвени проценти и обеми по салда по депозити с договорен матуритет и репо-сделки на сектор Домакинства /вкл. НТООД/“, която включва депозити с договорен матуритет до 6 месеца (над 3 до 6 месеца) от Домакинства в BGN.

За кредити в евро

В случай че използваният лихвен бенчмарк – EURIBOR – по договор за кредит се промени значително или вече не се изготвя, то той се заменя:

- с алтернативна лихвена база, информация за приложимите стойности на която са публикувани на интернет страниците на общодостъпни водещи финансови сайтове като www.euribor.org или www.euribor-rates.eu (или на друга страница, която заменя страниците на www.euribor.org или www.euribor-rates.eu) или
- с алтернативен референтен лихвен процент, посочен в лихвената статистика на Българската народна банка (БНБ), информация за приложимите стойности на която са публикувани на страницата на БНБ, респективно на друга страница, която заменя страницата на БНБ или
- ако не са налични/публикувани котировки на лихвени бази на интернет страниците на общодостъпни водещи финансови сайтове като www.euribor.org или www.euribor-rates.eu (или на други страници, които ги заменят), както и на платформите за анализ и търговия с финансови инструменти (напр. Bloomberg и Reuters), то могат да се използват котировки от междубанков пазар, на които банката може да набавя финансиране.

Критерии за прилагане

Новата лихвена база или новият референтен лихвен процент следва да отговаря на следните критерии:

- Да бъде в същата валута на лихвения бенчмарк, който се заменя. За ЛЕВА е допустимо заместването с новата лихвена база или новия референтен лихвен процент във валута EUR, тъй като се считат взаимнозаменяеми, поради наличието на Валутен борд в България.
- Да бъде в същата срочност на лихвения бенчмарк, който се заменя.
- Към новата лихвена база или новия референтен лихвен процент следва да се включи изравнителна надбавка или дисконт, така че крайната лихва да остане непроменена към датата на първоначалното прилагане на замяната и да не превишава последно приложимата лихва по договора, както е отразено в Закона за кредитните институции, Закона за потребителския кредит и Закона за кредитите за недвижими имоти на потребители.

Изборът на алтернативна лихвена база се осъществява в съответствие със законовите изисквания за бенчмаркове за лихвени проценти съгласно Приложение 1 към Регламент 2016/1011 на Европейския парламент и на Съвета, както и анализ на съществуващите опции, въз основа на данни, публикувани на

общодостъпни водещи финансови сайтове – www.euribor.org или www.euribor-rates.eu (или на други страници, които ги заменят), както и на платформите за анализ и търговия с финансови инструменти (напр. Bloomberg и Reuters). Целта на анализа е да се избере лихвена база, която до най-голяма степен да се доближава по характеристики (стойност, срок, валута, очаквания за развитие, волатилност) до тази, която е била приложима по договорните отношения между Банката и нейните клиенти до момента на промяната или отпадането му. Това се налага поради необходимостта от поддържане на устойчива лихвена политика, прилагана от банката. Съгласно действащите процедури в Банката регулярен мониторинг за появата на нови бенчмаркове/продукти с използване на бенчмаркове в рамките на Банката се осъществява от дирекция Управление на риска.

Предвижда се първоначалното прилагане на замяната да се случи не по-късно от 3 месеца от прекратяването на бенчмарка или след изтичане на период на фиксиране по договор, като при първоначалното преминаване лихвата съгласно Закона за кредитните институции не може да превишава последно приложимата лихва по договора на клиента. За периода от прекратяване на бенчмарка до първоначалното прилагане на замяната се ползва последната налична стойност на бенчмарк рейта.